

پنج شنبه 25 آبان 1391 - 30 ذی الحجه 1433-15 نوامبر 2012

25 آبان در گذرتاریخ...

25 آبان در گذرتاریخ

- * درگذشت «#ستارخان» مبارز آزادی خواه نهضت مشروطه، معروف به «#سردارملی» (1293 ش)
- * ترور نافرجام «#حسین علاء» نخست وزیر پهلوی به دست فدائیان اسلام (1334 ش)
- * درگذشت شاعر و غزل سرای نامی ایران «#محمدحسین رهی معیری» (1347 ش)
- * رحلت فیلسوف شهیر و نویسنده توانا، علامه «#محمدتقی جعفری» (1377 ش)

اشاره:

علامه محمدتقی جعفری در سال 1304 ش (1344ق) در تبریز به دنیا آمد و پس از گذراندن دوران ابتدایی، برای ادامه تحصیل راهی تهران گردید. ایشان سپس به نجف رفت و در مدت هفده سال اقامت در حوزه علمیه نجف اشرف از محضر فقیهان، فیلسوفان و استادان نامداری همچون سیدابوالقاسم خویی، سیدمحسن حکیم، سیدعبدالهادی شیرازی، سیدمحمدهادی میلانی، سیدمحمود شاهرودی و سیدجمال گلپایگانی کسب فیض کرد. علامه جعفری پس از مدتی به مقامات عالی علمی و معنوی نائل شد و از آن پس به تدریس علوم دینی و تألیف کتب پرداخت. ایشان در سال 1337 ش به ایران بازگشت و ضمن تدریس و تحقیق در حوزه‌های علمیه مشهد و تهران، با دانشگاهیان ارتباط برقرار کرد و در دانشگاه‌ها به ایراد سخنرانی و تبیین معارف اسلامی پرداخت. علامه جعفری ضمن شرکت در کنگره‌ها، همایش‌ها و کنفرانس‌های متعدد بین‌المللی، با بسیاری از شخصیت‌های برجسته علمی جهان مکاتبه، مصاحبه و ارتباط علمی داشت. از ویژگی‌های مهم استاد جعفری اتصال میان حوزه و دانشگاه و علوم جدید و قدیم بود. وی از ضرورت‌های زمان و نیازهای فکری و فرهنگی دنیای معاصر به خوبی آگاهی داشت و با توجه به همین نیاز، آثاری از خود به جای گذاشت که بسیار ارزشمند و گران‌بهاست. علامه جعفری با اشراف به فقه، فلسفه، هنر و زیبایی‌شناسی در اسلام و نیم قرن فعالیت علمی و پژوهشی، بیش از یکصد جلد کتاب و رساله تحریر نمود که شرح و تفسیر نهج‌البلاغه در 27 جلد، کشف الابیات مثنوی معنوی در 4 جلد و تفسیر و نقد و تحلیل مثنوی در 15 جلد و... از جمله آثار این علامه بزرگوار است. استاد محمدتقی جعفری، همچنین هفتاد جلسه بحث و گفتگو با شخصیت‌های متفکر بین‌المللی همچون برنارد آرتور، برتراند راسل، پروفیسور عبدالسلام، روزه گارودی و پروفیسور رزنتال داشته است. ایشان با التفات و علاقه ویژه‌اش نسبت به هنر و ادبیات، بیش از یکصد هزار بیت شعر فارسی و عربی و نیز بخش‌هایی از ادبیات غرب را در سینه محفوظ داشت. سخنرانی‌ها، مقالات و کتاب‌های متعدد این محقق فرزانه در زمینه زیبایی و هنر، هنوز یکی از مهم‌ترین منابع درباره هنر از دیدگاه فلسفه و حکمت اسلامی است. علامه محمدتقی جعفری سرانجام در 25 آبان 1377 ش برابر با شب مبعث سال 1419 ق در یکی از بیمارستان‌های لندن دار فانی را وداع گفت و بنا به وصیت معظمه، در مشهد مقدس به خاک سپرده شد.

- * رحلت استاد محقق حجت الاسلام دکتر «#محمد هادی امینی نجفی» (1379 ش)

30 ذی الحجه در گذر تاریخ

- * ارتحال آیت الله «#سیدابوالحسن رفیعی قزوینی» (1395 ق)
- * آغاز سال هجری قمری
- * رحلت فقیه بزرگوار
- «#میرزا جعفر قزوینی» (1297 ق)
- * رحلت آیت الله العظمی
- «#سید عبدالله شیرازی» زعیم حوزه ی علمیه ی مشهد (1405ق)

اشاره:

آیت‌الله سیدعبدالله شیرازی در سال 1309 ق در بیت علم و فضیلت در شیراز به دنیا آمد. ایشان در 21 سالگی به همراه پدر بزرگوار خود به دلیل مبارزات ضد استعماری انگلیس به مدت شش ماه از شیراز تبعید شد و پس از بازگشت، به تحصیل و تدریس ادامه داد. وی سپس به مدت سیزده سال در نجف اقامت گزید و پس از اخذ اجتهاد به شیراز بازگشت. آیت‌الله شیرازی در مسیر مخالفت با حکومت رضاخان متحمل سختی‌های فراوانی گردید. از این‌رو مخفیانه راهی نجف شد و این اقامت، چهل سال به طول انجامید. ده سال پایانی عمر معظم له در مشهد گذشت و حضور ایشان، حوزه‌ی این شهر را رونقی دوباره بخشید. آیت‌الله شیرازی همچنین در نهضت اسلامی مردم ایران به رهبری امام خمینی همواره پشتیبانی خود را اعلام داشته و در آگاه سازی افکار مردم مشهد، نقش مهمی

ایفا نمود. از آیت‌الله شیرازی آثار و بناهای فراوانی به جای مانده که تاسیس مدارس، کتابخانه‌ها، مساجد و... در شهرهای مختلف از آن جمله‌اند. همچنین عمده‌الوسایل، الامامة و الشیعه و ذخیره الصالحین از جمله کتب این عالم آگاه می‌باشند.

* آغاز هفته احیای امر به معروف و نهی از منکر

اشاره:

«#امر» به معنای فرمان دادن و «#نهی» به معنای بازداشتن و منع از انجام کاری است. «#معروف»، هر آن چیزی است که عقل و دین، آن را به نیکی و خوبی می‌شناسند و معرفی می‌کنند و «#منکر»، هر آن چیزی است که عقل و شرع، آن را ناپسند می‌دارند. پس امر به معروف، یعنی فرمان دادن به انجام کارهای نیک و نهی از منکر، به معنای بازداشتن از بدی و ناپسندی است. یکتاپرستی، نیکی به پدر و مادر، انفاق به خویشاوندان، کمک به مساکین و درماندگان، برپایی نماز، پایبندی به عهد، مبارزه با ظلم و ستم، امر به معروف و نهی از منکر، پرداخت وجوهات شرعی و... نمونه‌هایی از معروف‌ها، و شرک به خداوند، زنا و فحشا، ربا، سرقت، دست‌درازی به اموال یتیمان، تکبر، اسراف و بدخویی، نمونه‌هایی از منکرهای ذکر شده در قرآن کریم می‌باشند. دستور قرآن کریم بر ضرورت و وجوب امر به معروف و نهی از منکر کاملاً آشکار است. در آیه ای می‌خوانیم: «#و باید از میان شما گروهی باشند دعوتگر به خیر که به نیکی (معروف) فرمان دهند و از ناشایستی (منکر) باز دارند و اینان رستگارانند». دراهمیت امر به معروف و نهی از منکر همین بس که در قرآن کریم، نام آمرین به معروف، در کنار نام پیامبران آمده است و کیفر قاتلان آنان، مثل کیفر قتل انبیاست. برای امر به معروف و نهی از منکر، سه مرحله را متذکر شده‌اند: نخست این که انسان، از بروز گناه، اندوهگین باشد و قلباً راضی از کار منکر نبوده و از آن متنفر باشد. در این مرحله هیچ کس معاف نیست و حتی افراد ناتوان نیز باید از گناه متنفر باشند؛ زیرا اگر کسی راضی به عمل قومی باشد، در عمل آنان شریک است. در مرحله دوم، آمر به معروف، با زبان به خلافکار هشدار می‌دهد و به خوبی‌ها سفارش می‌کند، و مرحله سوم آن است که اگر بیان، اثر نکند، با قدرت در برابر منکرات بایستد. این اعمال قدرت و خشونت باید بسیار سنجیده و حساب شده باشد تا موجب بروز هرج و مرج در جامعه و ایجاد منکرهای بزرگ‌تر نگردد. آثار فردی و اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر، آن قدر فراوان است که در قرآن و روایات، حساب این دو فریضه پربرکت از دیگر فریضه‌ها جدا شده است. بهره‌مندی از الطاف خداوند، نجات از قهر و غضب الهی، وفور نعمت‌های اقتصادی، کسب حلال، عزت و سرافرازی مؤمنین، سرکوبی و کنترل اشرار و برقراری نظم و انضباط اجتماعی، نمونه‌هایی از آثار و برکت‌های آن است. در بُعد فردی، کسی که آمر به معروف باشد، خود، اهل معروف خواهد شد و خواه ناخواه، به رستگاری خواهد رسید و در بُعد اجتماعی، امر به معروف و نهی از منکر، ضامن بقای کلیه برکت‌های معنوی، اخلاقی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه مسلمین است. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درباره آداب امر به معروف و نهی از منکر فرمود: آمر به معروف، نیازمند آن است که به حلال و حرام آگاه و از آن چه دیگران را امر و نهی می‌کند، خود، فارغ شده باشد. برای خلق، ناصح مهربان و با آنان رفیق باشد. با لطف و بیان خود، آنان را دعوت کند، اخلاق آنان را بشناسد تا با هر یک مناسب شأنش رفتار کند، به مکر نفس و نیرنگ‌های شیطان بینا و بر آن چه بدو رسد، شکیبیا باشد و آنان را به سبب آن چه بدو رسیده، مکافات و از آنان شکایت نکند، خشونت نورزد و برای نفس خود خشمگین نشود. نیت خود را برای خدا خالص گرداند و از او یاری بخواهد و در پی رضایت او باشد. پس اگر با او مخالفت و در حقش جفا کنند، صبر پیشه کند و اگر با او موافقت کنند و سخنش را بپذیرند، سپاس‌گزاری کند و کار خود را به خدایش واگذرد و به عیب خویش بنگرد.

15 نوامبر در گذر تاریخ

*درگذشت «#وایوهان کیپلر» ستاره‌شناس و منجم بلند آوازه آلمانی (1631م)

*تولد «#واسیلی بارتولد» مستشرق معروف روسی (1869م)

* روز استقلال «#فلسطین» و اعلام تشکیل دولت مستقل این کشور (1988م)

*درگذشت «#مه‌دی ادواردو آنیلی» مسلمان ایتالیایی (2000م)